

Wymagania Edukacyjne

OGÓLNE

- Osiągnięcie przez uczniów dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej i moralnej.
- Kształtowanie tożsamości indywidualnej, narodowej oraz budowanie związków z tradycją kultury europejskiej i światowej
- Otwieranie na obce kultury, szukanie wspólnych ścieżek z odległymi cywilizacjami; poszanowanie inności i odrębności.
- Rozwijanie poczucia przynależności do wspólnoty regionalnej i narodowej (kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych), także do wspólnoty ludzkiej.
- Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach.
- Rozwijanie świadomego, krytycznego odbioru dzieł kultury (w tym kultury masowej) oraz stałe pobudzanie do samodzielnego poznawania różnych obszarów humanistyki.
- Dostrzeganie powiązań między różnymi dziedzinami nauki i sztuki (np. słowo-muzyka-obraz; literatura-historia).
- Dostrzeganie walorów filozoficznych, światopoglądowych, etycznych, artystycznych dzieła
- Doskonalenie umiejętności samokształcenia, planowania, nadzorowania i oceny wyników własnego uczenia się
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój, podejmowanie samodzielnych decyzji dotyczących dalszej drogi kształcenia, wyboru zawodu.
- Kształtowanie krytycyzmu i autokrytycyzmu.
- Nabywanie umiejętności wykonywania zadań we współpracy z innymi.
- Osiągnięcie dojrzałości do życia w rodzinie, w społeczeństwie i w państwie obywatelskim.

SZCZEGÓŁOWE

Śluchanie i oglądanie

- Uważne słuchanie, wnikliwe oglądanie.
- Rozpoznawanie intencji nadawcy, próby otwarcia się na nadawcę i jego sposób widzenia świata.
- Odczytywanie różnych kodów.
- Śluchanie wykładu z jednoczesnym notowaniem.
- Rozpoznawanie różnych typów wypowiedzi (informacje opisujące, wartościujące i komentujące).
- Aktywne słuchanie (z empatią, ze wspomaganiami, z korygowaniem, ze sprzeciwem).
- Kreatywne słuchanie i oglądanie w celu wyciągnięcia wniosków.

Czytanie

- Czytanie ze zrozumieniem tekstów literackich, użytkowych, popularnonaukowych, naukowych, filozoficznych i esejów.
- Rozróżnianie swoistości i rozumienie funkcji gatunków literackich i publicystycznych: tekstów prasowych, radiowych, telewizyjnych, występów publicznych.

- Rozumienie podstawowych wyróżników kodu różnych dziedzin sztuki w zakresie niezbędnym do odbioru dzieł plastycznych, teatralnych, filmowych, muzycznych; rozpoznawanie analogii, kontekstów, nawiązań.
- Rozpoznawanie wartości (uniwersalnych, narodowych i ogólnoludzkich) wpisanych w dzieła, wskazywanie wartości aprobowanych przez siebie. Dostrzeganie wartości charakterystycznych dla kultury różnych epok.
- Odróżnianie spontanicznych i osobistych przeżyć wywołanych odbiorem dzieła od ponadindywidualnych, utrwalonych w tradycji i krytyce kodów odbioru, zrozumienie formacyjnych i terapeutycznych wartości odbieranych dzieła dla pojedynczego odbiorcy i wspólnoty pokoleniowej czy narodowej.
- Rozpoznawanie przybliżonego czasu powstania dzieła na podstawie elementów kultury materialnej, obyczaju, konwencji, stylu, języka.
- Stosowanie podstawowych pojęć z poetyki, rozumienie funkcji środków artystycznych wyrazu w utworze literackim.
- Podejmowanie działań analitycznych jako podstawy interpretacji, przywoływanie różnorodnych kontekstów. Rozumienie tekstów o różnym stopniu komplikacji, odbiór znaczeń metaforycznych, rozpoznawanie aluzji biblijnych, antycznych i innych znaków kulturowych.
- Odbiór i porównywanie różnych dzieł sztuki, dostrzeganie korespondencji sztuk. Rozpoznawanie stylów w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy).
- Wyjaśnianie powiązań wybranych utworów z historią Polski, Europy i świata.
- Rozumienie związków istniejących między kulturą a poczuciem własnej tożsamości.
- Kształtowanie nawyków obcowania z dziełem sztuki (wystawy, spektakle teatralne, koncerty).

Kształcenie umiejętności wypowiedzania się w mowie i piśmie

- Doskonalenie umiejętności pisania z przestrzeganiem reguł gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Redagowanie tekstów zgodnie z podstawowymi zasadami ich organizacji. Komponowanie dłuższych, spójnych wypowiedzi pisemnych.
- Praca redakcyjna nad tekstem własnym i cudzym (poprawianie, skracanie, rozwijanie, cytowanie, streszczanie).
- Nazywanie własnych uczuć, wrażeń oraz formułowanie sądów ze świadomością odpowiedzialności za słowo.
- Dopasowanie umiejętności wypowiedzania się w podstawowych formach gatunkowych.
- Dostrzeganie zjawisk powodujących niejednoznaczności wypowiedzi, również manipulacji językowej.
- Budowanie i przekazywanie precyzyjnych, poprawnych i czytelnych komunikatów (przez rozpoznawanie aktów mowy i ich intencji, poprawne formułowanie pytań, odpowiedzi i wypowiedzi).
- Posługiwanie się różnymi odmianami polszczyzny (ogólną, potoczną i fachową) w zależności od sytuacji komunikacyjnej.
- Stosowanie zasad kultury żywego słowa.
- Recytacja z pamięci wybranych tekstów poetyckich.
- Próba poszukiwania najwłaściwszej dla siebie formy wypowiedzi pisemnej i ustnej.

Kształcenie językowe

- Rozumienie kultury języka jako warunku dobrej komunikacji.
- Opanowanie zasad estetyki, etyki i etykiety językowej. Stosowanie wskazań kultury języka do własnej praktyki językowej.
- Wykorzystywanie wiedzy o języku w biegłym posługiwaniu się polszczyzną.
- Stosowanie słownictwa profesjonalnego w opisie zjawisk językowych.
- Poznanie wybranych zagadnień z historii i kultury języka polskiego.

Samokształcenie (podstawy samokształcenia)

- Racjonalne planowanie pracy umysłowej.
- Dobór odpowiednich technik uczenia się.
- Syntetyzowanie poznanego materiału, scalanie zebranych informacji w problemowe całości.
- Kształcenie umiejętności samodzielnej analizy poszczególnych fragmentów materiału.
- Umiejętność oceny własnej wiedzy : co wiem?, co muszę jeszcze poprawić?
- Korzystanie z literatury fachowej, notowanie, relacjonowanie, sporządzanie opisu bibliograficznego, przypisów, wyciągów, planów oraz konspektów własnej wypowiedzi.
- Poznanie i umiejętność korzystania z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji (dokumenty, leksykony, encyklopedie, słowniki, bazy danych, nagrania magnetofonowe i magnetowidowe, Internet).